

batur. Aicardus, quem Sacerdotio, & Urbe summotum diximus, earum Urbium Episcopos, quæ illius jurisdictioni contributæ erant, omnes urgebat, ab execrationibus non desisterent, mandavitque Religiosis item Viris, ut statim, relictis Sacris, atque Templis, Urbe cederent, finibus præscriptis, extra quos habitare & Sacris operari liceret, ne propius mille ab Urbe passibus accederent. Quo nomine, velut agmine facto, ne commercio polluti cum impiis viderentur, statim Urbe cesserunt. Quin etiam duo Gulielmi Beltrandum urgebant impensè, ab his auxilia, & opes reposceret, qui Pontificiæ partis factio additi, fortiter Ludovico, atque Vicecomiti repugnabant; ita exercitum comparant. Adveniebant Florentinorum, & Bononiensium copiæ. Vergusius autem Landus de Placentinis ingentem junctam multitudinem jam adduxit. Placentinorum & fines, in ditionem Legati venerant. Nam Manfredus Landus, qui, pulso Actio, in castrum Sancti Joannis se receperat, accepta mox pecunia, Oppidum Legato tradiderat. In Insula Fulcheria Oppidum est colonis frequens, & opulentum, Caravagium nomine. Illud primo impetu Gulielmus, & cæteri conjurati ceperant; inde Abdum versus properant. Hoc ubi Galeatio nuntiatum fuit, fratres duos Marcum, & Luchinum misit cum sex millibus peditum, equitibus verò mille, atque ait: Iter perfortes, pugnatæ pro Patria, propitius erit Omnipotens, neque vos deseret, auxilium sperate de alto. Pro ripis Abdum constiterunt, hostem transitu prohibitori. Fluvius, ut est tortuosus pro natura aquarum, flexu annis, ita pluribus in locis excubare oportebat, vel quia tribus in locis hostem opponere noverant, trifariam divisit copias, hosti occurrunt. Juxta Caslanum, Vaprium, & Tritium excubias egerunt. Tandem Pontificis copiæ tribus millibus passuum haud longè a Tritio, sive ripa incustodita foret, sive invento vado, flumen Abdum transiverunt. Fit illis continuò obviam cum prædiaria manu Marcus. In ipsa ripa proelium ineunt, pugnatum atrociter, plures utrinque ceciderunt. Symon Cribellus, & Franciscus Garbagnates capti, in eos Marcus continuò ense intructo investus (avidus erat vindictæ, propterea quòd hi non solum Principes conjurationis, tamen & Ductores hostilium copiarum ferebantur) utrumque confodit. Cæterum abundante adversariorum multitudine, Marcus vix terga dat, protinusque Mediolanum se recipit. Garbagnates Moguntia, Symon Nerviani sepeliuntur. Fugato Vicecomite, tria Castella præsidio deserta, in potestatem hostium veniunt. Quibus præsidio firmatis, Vicummercatum versus cum exercitu Vergusius pergit, deinde Moguntiam perveniunt. Mense Februarii hæc gesta traduntur, per quod tempus Parmenses in fidem, & imperium Pontificis deveniunt. Galeatius rebellione Populorum, & suorum conspiratione circumventus. Multi de Liguribus prædiariam manum revocant. Ita Genua obsidione solvitur. In Annalibus Genuensium invento, discedente Marco postridie Idus Januariæ triduo post eruptione facta obsessi, ductoribus Baleano Nigro, & duobus fratribus de Flisco, & nobili quodam Lucensi, cum equitibus peregrinis in Vallem Bismannis descendunt, atque clam Gibellinis verticem montis Peraldi tenuere; quod ubi rescire Gibellini, ubi adversarios Montem tenere cognoverunt, ad sonitum æris, cohortes,

Tom. XXV.

A quæ suburbana custodiebant, occurrunt. Anceps dimicatio aliquandiu fuit. Guelfus fugatus, tandem Gibellini terga dant. Guelfus suburbana, & munitiones transgressus, Turrim etiam Phari cepit, Sextum ulque fugientes defecuti, ingentem numerum equitum & peditum, tum etiam nobilium, atque plebejorum captivum fecere. Saucii pauci, occubuit fere nullus. Direpta sunt bona, tum quidquid & fortunarum in suburbanis repertum. Uxoribus & familiaribus exulum, citra vim & injuriam integris, quo libitum fuerit, progredere remiserunt. Captivi insuper partim gratis, alii modicâ pecuniâ dimissi. Ex iis pauci quidam in Patria mansere. Hac victoria Archiepiscopus cum Sacerdotibus, Præfecto Urbis, & Opificum Populi Magistris, qui in Urbe erant, supplices Deo gratulantes per Urbem processere. Tunc Pontificii, qui cis Apenninum erant, præcedentibus quibusdam, Derthonam capiunt. Inter hæc Pontifex per literas scripsit de reconcilianda inter exules, & qui in Urbe erant pace. Fœdera, & conventiones duraturæ pacis inter utrosque præscripsit. Accessere ad eum in Narbonensem Galliam. Pergratum fuit utrisque talia à Pontifice procurari, fidemque publicam à Roberto exules exegere. Ita Legati decem Avinionem missi; sed, sive urgente veteri odio, atque ira, conditiones propositas uterque, quòd non convenirent, abnuit. Ita discordes, Gentem reversi sunt Oratores. Verùm Pontificiæ factionis Duces, quamquam superiores in pugna evassissent, obfusus tamen amicos, & Symonis, & Garbagnatis mortem, haud parum deterriti fuere. Non desisteat Beltrandus ab impredationibus, & detestationibus adversus eos, qui partes Vicecomiti defendebant: præterea absolutionem cujuscunque noxæ, atque criminis, qui pro Pontifice, & factione Roberti arma triumphassent. Passim circummittuntur per Civitates Religiosi Viri, qui in concionibus Mediolanensem Populum abominati gravius execrabantur, hortantes, ut Moguntiam auxilio irent. Quorum sermone & hortatu multi Longobardorum, sine discrimine factionis, in partes Pontificis consuebant. Cæterum Aicardus Pontificatu pulsus, etsi graves in Vicecomites conciones haberet, acerbissimè insensus in vires, & superbiam Vicecomitum invehebat; verùm cum ingens turba Moguntiam affixisset, pro palam dixit, injusta eorum esse arma, qui partes Ecclesiæ tuerentur: deficit justitia in nostris, neque agi quidquam video pro instituto, atque præceptis Catholicæ Fidei; ea propter mihi persuadeo iratum profectò nobis Cœleste Numen, ita minimè victoria speranda est. Jam appropinquabant adversariorum ingentes copiæ, seque Galeatius in certamine impari agnoscebat; intra mœnia itaque cum præsidio se recipit, Urbemque communit, suburbana vallo & fossa circumdat, portarum aditus obstrui jubet, pontes instaurat, novos fabricat, cataractas pro portis instaurat, custodias vigiliasque in vallo, & turribus disponit. Inter hæc advenerat Raimundus Cardanus cum quingentis Gallicis equitibus; hunc miserat Robertus iis auxilio, qui Vicecomitem oppugnabant: accessit etiam Henricus à Flandria, quorum adventu erecti sunt eorum animi, qui factionem Roberti propugnabant. Beltrandus item subsidia ab his exposcebat, qui Gibellino nomini infesti agnoscebantur, eos etiam omnes à se removens, quos vel amicos, vel studiosos

G 2

Vice-